

Ewa Sulejczak

Zadania do planszy PRACE W LESIE – WIOSNA

1. Z każdej pary określeń napisanych grubym drukiem wykreśl jedno, tak aby zdania były prawdziwe.

*W lesie iglastym korony drzew przez cały rok przepuszczają **mało** / **dużo** światła słonecznego. W lesie liściastym i mieszanym światła jest więcej, gdy drzewa **mają liście** / **nie mają liści**. Na przełomie zimy i wiosny w lesie liściastym i mieszanym śnieg taje **wolniej** / **szybciej** niż w lesie iglastym. Ściółka leśna i gleba nagrzewają się tam **szybciej** / **wolniej**, oznaki wiosny pojawiają się więc **wcześniej** / **później** niż w lesie iglastym.*

2. Przy nazwach wymienionych niżej leśnych roślin podano informacje o tym, w których miesiącach kwitną. Korzystając z podanych informacji, wyszukaj cztery rośliny zapowiadające w lesie wiosnę, czyli kwitnące najwcześniej. Zapisz ich nazwy.

*borówka brusznica V–VIII przyłaszczka pospolita III–IV śnieżyczka przebiśnieg II–III
konwalia majowa V–VI poziomka pospolita IV–VI wrzos zwyczajny VII–X
leszczyna pospolita II–IV sosna zwyczajna V–VI zawilec gajowy III–V*

.....
.....

3. Jak rozumiesz określenie „szkółka leśna”?

.....
.....
.....
.....

4. Przyjrzyj się uważnie zdjęciom na planszy przedstawiającym siew nasion. Z czego Twoim zdaniem wynikają różnice w maszynach stosowanych w szkółkach i na zrębach?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. W szkółce leśnej pielenie odbywa się ręcznie lub maszynowo. Jakie są zalety i wady każdego tych sposobów?

Zalety pielenia ręcznego	Zalety pielenia maszynowego
Wady pielenia ręcznego	Wady pielenia maszynowego

6. Przeczytaj informacje o szeliniaku i odpowiedz na pytania.

Szeliniak sosnowiec to niewielki chrząszcz (do 14 mm długości). Można go łatwo rozpoznać po żółtych plamkach na wierzchniej stronie ciała. Szeliniaki składają jaja w korze martwych sosen. Larwy żerują tuż pod korą. Szeliniaki zimują pod korą lub w ściółce. Wiosną szukają szkółek i innych miejsc, w których rosną młode sosny (młode chrząszcze mogą latać). Ich ulubionym pokarmem jest kora młodych drzewek. Jeśli chrząszczy jest dużo, powodują znaczne straty w leśnych uprawach.

A. Dlaczego właśnie wiosna jest porą, w której niezwykle ważna jest w lesie walka z szeliniakiem?

B. Dlaczego nie zawsze skutecznym sposobem ograniczania rozprzestrzeniania się szeliniaka jest kopanie rowków wokół szkółek leśnych?

C. W jakich miejscach bardzo skutecznym sposobem zwalczania szeliniaka jest umieszczenie pułapek feromonowych? Dlaczego właśnie tam?

A.

B.

C.

7. Przyjrzyj się ilustracjom przedstawiającym szeliniaka, drwalnika i cetyńca. Zwróć uwagę na cechy, po których można je odróżnić i uzupełnij tabelę.

Cecha	Szeliniak	Drwalnik	Cetyniec
Wygląd dorosłego chrząszcza		głowa zaokrąglona z przodu, tułów i odwłok równej szerokości	
Miejsce żerowania larw	w martwych sosnach	ścięte pnie drzew różnych gatunków	sosny żywe, ale osłabione
Wygląd i umiejscowienie korytarzy drążonych przez larwy i/lub osobniki dorosłe	długie korytarze między korą a drewnem na pograniczu pnia i korzenia		

8. Wymień przyczyny pożarów w lesie.

.....

.....

.....

9. Samodzielnie lub z kolegami opracuj listę zaleceń, które pomogą uniknąć wzniesienia pożaru w lesie.

JAK NIE ZAPRÓSZYĆ W LESIE OGNIA?

Odpowiedzi

1. Wykreślone: *dużo, mają liście, wolniej, wolniej, później.*
2. *śnieżyczka przebiśnieg, leszczyna pospolita, przylaszczka pospolita, zawilec gajowy*
3. Przykładowa odpowiedź:
Jest to miejsce, zwykle w lesie, w którym sieje się nasiona i pielęgnuje młode rośliny przeznaczone do wysadzenia w innym miejscu.
4. Przykładowa odpowiedź:
Na zrębach podłoże jest nierówne, są też pniaki i pozostawione po wyrębie gałęzie. Dlatego mogą tam wjechać i pracować tylko maszyny przystosowane do takich warunków.

5. Przykładowa odpowiedź:

<p>Zalety pielenia ręcznego</p> <p><i>Jest bardzo dokładne, umożliwia równoczesne usunięcie chorych lub uszkodzonych siewek, daje możliwość dostrzeżenia w porę chorób i groźnych dla lasu gatunków owadów.</i></p>	<p>Zalety pielenia maszynowego</p> <p><i>Umożliwia szybkie wykonanie pracy.</i></p>
<p>Wady pielenia ręcznego</p> <p><i>Jest czasochłonne i pracołłonne</i></p>	<p>Wady pielenia maszynowego</p> <p><i>Wymaga specjalistycznych maszyn.</i></p>

6. Przykładowa odpowiedź:

- A. *Wiosną szeliniak zaczyna intensywnie żerować i powoduje największe straty. Zniszczenie młodych chrząszczy zmniejsza liczbę jaj złożonych jesienią.*
- B. *Młode chrząszcze mogą fruwać, więc rowki (pułapki specjalnie wykopane) zwykle zatrzymują tylko osobniki starsze.*
- C. *W szkółkach leśnych (gdzie są młode sosny), bo tam gromadzą się chrząszcze, zwłaszcza młode.*

7. Przykładowa odpowiedź:

Cecha	Szeliniak	Drwalnik	Cetyniec
Wygląd dorosłego chrząszcza	<i>długi „ryjek” z przodu głowy, odwłok nieco szerszy od tułowia, żółte plamki na pancerzu</i>	głowa zaokrąglona z przodu, tułów i odwłok równej szerokości	<i>głowa węższa od tułowia, wyraźnie zaznaczona, tułów zwężający się ku przodowi</i>
Miejsce żerowania larw	w martwych sosnach	ścięte pnie drzew różnych gatunków	sosny żywe, ale osłabione
Wygląd i umiejscowienie korytarzy drążonych przez larwy i/lub osobniki dorosłe	długie korytarze między korą a drewnem na pograniczu pnia i korzenia	<i>długie i proste, głęboko w drewnie, barwy czarnej</i>	<i>tuż pod korą, bardzo rozgałęzione</i>

8. Na przykład: *podpalenia, wypalanie traw na skraju lasu, uderzenia piorunów, rzucanie niedopalków papierosów, zostawianie niedogaszonych ognisk, rozpalanie ognisk w miejscach niedozwolonych, zapalenie od porzuconych w lesie szklanych przedmiotów (butelek, słoików).*

9. Przykładowa odpowiedź:

JAK NIE ZAPRÓSZYĆ W LESIE OGNIĄ?
<i>1. Nie rozpalaj ognisk w miejscach niedozwolonych. Rozpalaj je wyłącznie tam, gdzie leśnicy wyznaczyli specjalne miejsca na ogniska.</i>
<i>2. Starannie wygaś ognisko. Nawet, jeśli masz pewność, że jest wygaszone, sprawdź to jeszcze raz.</i>
<i>3. Nie baw się zapalkami ani zapałniczką.</i>
<i>4. W czasie kuligu nie używaj w lesie zapalonych pochodni.</i>
<i>5. W czasie zabaw nie rozpalaj rac ani sztucznych ogni, nie rzucaj petard, nie wypuszczaj zapalonych lampionów.</i>
<i>6. Nie zostawiaj w lesie szklanych przedmiotów.</i>
<i>7. Jeżeli widzisz pożar lub sytuację, która może do niego doprowadzić, dzwoń po pomoc – tel. 998 lub 112.</i>